

Universitätsbibliothek Wuppertal

**Iulianu Autokratoros Ta Sōzomena, Kai Tu En Agiois
Kyrillu Archiepiskopu Alexandreias Pros Ta Tu En Atheois
Iulianu Logoi Deka**

Julian <Römisches Reich, Kaiser>

Lipsiae, Anno MDCXCVI.

Petri Martinii epistula nuncupatoria editionis suae operum Iuliani
imperatoris

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-1694

PETRI MARTINII,

Morentini Nauarri,

EPISTOLA NUNCUPATORIA

editionis suæ operum Iuliani Imperatoris.

OTHONI COLIGNIO.

Cardinali Castellonio

PETRUS MARTINIUS,

Morentinus Navarrus,

s.

Pero equidem, Cardinalis amplissime, neminem fore, qui mihi iure succenseat, si Iuliani Imperatoris monumenta in vulgus edidero. Etenim ut impietatis & tyrannidis scelera, quibus se homo ille misere implicauit, nefaria & odio digna esse concedam; eloquentiae quidem certe geniique clarissima lumina nihil, opinor, mereant cur vna cum illis extinguantur. Alioquin tollantur e medio Demosthenes, Cicero, Homerus, Virgilius, Plato, Aristoteles, & uno nomine omnes elegantis & politae literaturae auctores, poetae, oratores, philosophi: denique humanitatis & prudentiae artes omnes tollantur, quod fere a superstitionis aut impiis hominibus traditae sint. Quod si fieret, quam quæso rem publicam hodie teneremus? At e Latinis Lucretius,

aaa

cretius, e Græcis Porphyrius & Lucianus, Græce & Latine leguntur editi: & tamen qui horum monumenta extare conqueratur, esse arbitror neminem. Pertinet enim ad historiæ fructum in primis, atque ad antiquitatis notitiam, non solum illos aliquando vixisse, sed etiam qui qualesque fuerint, cognoscere. At fuerunt impii. Esto, siquidem & horum exempla valent ad homines deterrendum, atque ab impietate reuocandum: hinc ille infelix Theseus exemplo suæ miseriæ clamat apud inferos, sicut est apud Virgilium sexto Æneidos: 6,620.

Discite iustitiam moniti, & non temnere diuos.

Est autem Iuliani historia præcipuæ cuiusdam attentionis atque animaduersionis. Fuere in eo naturæ atque ingenii do tes eximiæ, magna virtus ac prope singularis in belli & pacis rebus administrandis; accesserat ad hæc tot bona veræ pietatis cognitio, amplis etiam vitæ testimoniis ornata. Sed homo imperii cupiditate flagrans, magicis ludibriis atque artibus captus, Christo renuntiauit, & summi potestatem imperii adeptus, crudelissime Christianos vexauit, scholis eos prohibuit, magistratibus mouit, bonis spoliauit, Athanasium expulit, denique modis omnibus Ecclesiæ turbauit atque afflixit. Com modum igitur erit, & quis temporum illorum status, & quis ensus honorum fuerit, ex his monumentis recordari. Enim uero quanta demum voluptas fuerit Ecclesiæ tantis malis perfundæ ac liberatæ, non modo actorum laborum meminisse, sed & hostes, a quibus toties vulnerata sit, pulsos, & castra deserta, et eorum ducem prostratum ac iacentem intueri? Sic nempe Troiani illi, longæ obsidionis tædio defatigati, quum hostes amotos vident, lætantur, ut ait idem Poeta secundo Æneidos:

Virgil. l. 2,26.

Ergo omnis longo soluit se Teucria luætu:
Panduntur portæ, iuuat ire, & Dorica castra
Desertosque videre locos, littusque relictum:
Hic Dolopum manus, hic sœuus tendebat Achilles.

Quare ad illam historiæ utilitatem hæc voluptas his legendis accesserit. Quamobrem si nulla in his scriptis eloquentiæ aut ingenii gratia appareret, attamen nemo, ut opinor, ægre ferre debebit, illa utilitatis & voluptatis commoda per nos secum esse communicata. Quod autem ad editionis fidem attinet,

quo-

IN IULIANI MISOPOGONEM.

3

quoniam exemplar unicum ex Petri Rami bibliotheca nactus
eram, idque locis aliquot vitiosum; veterem lectionem, ubi
peccare videbatur, ex nostro sensu mutauimus, sed in margi-
ne, quemadmodum antea legeretur, admonuimus. Acci-
pies igitur, Cardinalis amplissime, & hoc editionis munuscu-
lum, & me eius auctorem, ea humanitate, qua soles omnes
accipere, in quibus aliqua virtutis ac bonae voluntatis signifi-
catio appareat. Multæ sunt atque illustres in omni genere
laudes tuæ, sed una in primis, quamdiu erunt litteræ, prædi-
cabitur atque in cœlum feretur: quod Academiam Parisiensem
tueris, ornas, amplificas: quod tua liberalitate multorum
studia sustentas: quod denique bonos & doctos singulari stu-
dio atque amore complecteris. Quod vero Petrum Ramum,
præceptorem meum, eximie diligis, non dico me unum, sed o-
mnes qui ubique terrarum sunt, veræ institutionis amantes,
eius vigiliis excitatos & adiutos, in perpetuum tibi deuincis
atque allicis ad te amandum omnique officio prosequendum.
Habeo autem & alia nonnulla, ut in cæteris Hebræam gram-
maticam Logico artificio a nobis elaboratam, quæ in tuo no-
mine propediem edetur, si hæc tibi non ingrata accidisse co-
gnouero. Vale. Lutetiæ, Calend. Maji, M D LXVI.

Eiusdem

PRÆFATIO

in Juliani Imperatoris Misopogonem;

vbi de auctoris vita ex variis, præcipue

Marcellini, locis differit.

VLIANVM Imperatorem singulari ingenio & eloquentia fu-
isse, monumenta eius declarant: cæterarum etiam virtutum
principe dignarum laudes ei non mediocres in historia tribu-
untur; vt, si vera sunt quæ de eo memorantur, non dubitem
eum parte ista cum summis principibus conferre. Verum lau-
des istas omnes vna impietatis & αποστασίας macula in perpe-
tuum deleuit atque extinxit. Magnum est hoc exemplum, & in primis conside-
randum, vt & principes & priuati homines tantæ & tam miseræ ruinæ periculum
exti-